

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ОСВІТИ ТА УПРАВЛІННЯ
НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДОМ

АКАДЕМІЯ „VOLASHAQ” (КАЗАХСТАН)

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ІННОВАЦІЙНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ
У ГАЛУЗІ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ»**

5–6 лютого 2021 р.

Видавничий дім
«Гельветика»
2021

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Сущенко А.В. (голова оргкомітету) – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету;

Іваницький О.І. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізики та методики її викладання Запорізького національного університету;

Сущенко Т.І. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету;

Дяченко М.Д. – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету;

Бессараб Н.О. – доктор наук із соціальних комунікацій, доцент, професор кафедри журналістики та української філології Класичного приватного університету;

Зарицька В.В. – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології Класичного приватного університету;

Бочелюк В.Й. – доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології Національного університету «Запорізька політехніка»;

Захаріна С.А. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теоретичних основ фізичного та адаптивного виховання Класичного приватного університету;

Храпченкова Н.І. – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільного та початкового навчання Академії «Bolashaq» м. Караґанда, Казахстан.

Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 5–6 лютого 2021 р. – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2020. – 184 с.

ISBN 978-966-992-394-3

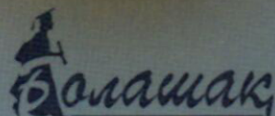
У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на Міжнародну науково-практичну конференцію «Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології», яка відбулася на базі кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету 5–6 лютого 2021 р.

УДК 001.895:[37.01+159.9](063)

Підготовка майбутніх асистентів вихователя до роботи з дітьми з особливими потребами в умовах освітнього процесу	75
Пісоцька Л. С.	
Застосування педагогічних програмних засобів у професійній освіті	78
Прокоф'єв Є. Г., Балута В. С., Загородніков С. Г.	
Педагогічні аспекти використання сучасних web-базованих навчальних платформ у вищій школі	81
Романишин Ю. Л.	
Розвиток мовлення дітей – традиції та сучасність у дошкільній лінгводидактиці	84
Табака О. М.	
Стан та проблеми організації математичної освіти в гімназіях	86
Таблер Т. І.	
Освітні технології на основі особистісної орієнтації у освітньому процесі закладів фахової передвищої освіти	88
Чередник Д. С.	
НАПРЯМ 3. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ДОДАТКОВОЇ ОСВІТИ	
Самоосвіта в системі професійної підготовки майбутнього вихователя ДНЗ	92
Канарова О. В.	
НАПРЯМ 4. ПЕРЕХІД ДО БАГАТОРІВНЕВОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ	
Інноваційна підготовка майбутніх бакалаврів дошкільної освіти	96
Машкіна Л. А.	
НАПРЯМ 5. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ	
Методичні аспекти використання інтерактивних технологій у формуванні фахової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти	100
Бобирєва О. С.	
Моделювання акту професійного самовизначення майбутнього соціального працівника як засіб вдосконалення освітніх технологій	103
Бодрова І. О.	

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

ІННОВАЦІЙНІ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ГАЛУЗІ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

5-6 лютого
2021

НАПРЯМ 5. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ. СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Бобирєва О. С.

*аспірант кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти
та освітнього менеджменту*

*Мукачівського державного університету
м. Мукачево, Закарпатська область, Україна*

Підвищені вимоги до професіоналізму майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти спонукають до пошуку нових підходів до організації освітнього процесу у закладах вищої освіти (ЗВО). Нині нагальною вимогою є формування такого фахівця дошкільної освіти, який би володів високим рівнем педагогічної майстерності. Тобто фахова компетентність виступає безпосереднім віддзеркаленням об'єктивних сторін педагогічного менталітету вихователя закладу дошкільної освіти. Вважаємо, що атмосфера ЗВО має формувати в майбутніх вихователів високу моральність та кращі риси (терпимість, емпатію, повагу до усіх учасників освітнього процесу, емоційно-вольову стійкість, відповідальність за своїх вихованців). Сучасні заклади дошкільної освіти гостро потребують кваліфікованих педагогічних кадрів, які здатні усвідомлено взяти відповідальність за результати своєї практичної діяльності. Наголосимо, що з прийняттям Закону України «Про дошкільну освіту» (2001 р.), а також Базового компоненту дошкільної освіти, інтегральним показником якості професійної підготовки вихователів закладів дошкільної освіти виступає фахова компетентність, яка зорієнтована на особистісне зростання майбутнього педагога-професіонала.

Об'єктивна потреба у формуванні високого рівня фахової компетентності у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти зумовлена підвищенням персональної відповідальності за особистий внесок у процес суспільних перетворень, які відбуваються в освіті у цілому та дошкільній освіті зокрема. Разом з тим відзначимо, що нині

спостерігається зниження у студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» інтересу до навчання. Як наслідок майбутнім вихователям доволі важко зайняти активну життєву позицію у якості компетентного професіонала дошкільної освіти. На наш погляд, найоптимальніший варіант для ефективного розв'язання цієї ситуації є запровадження у освітній процес інтерактивних технологій, що спрямовані на досягнення студентами високого рівня фахової компетентності.

Відзначимо, що теоретичні та практичні аспекти застосування інтерактивних технологій в освітньому процесі перебувала в центрі уваги І. Войтової, Р. Гуревича, С. Кашлева, І. Мельничук, О. Пометун та ін. Науковці однастайні у тому, що інтерактивні технології є найбільш ефективними, бо змінюють систему навчання. В освітній сфері сьогодні використовують понад 2000 різних видів інтеракцій. Так, Б. Ліхачов [2] під інтерактивною технологією розуміє «сукупність психолого-педагогічних установок, що визначають спеціальний добір і компонування форм, методів, способів, прийомів, а також виховних засобів» [2, с. 104]. Іншими словами освітній процес організовується «у контексті діалогу – це активна взаємодія та спілкування його учасників, тобто інтеракція» [3, с. 15]. У методологічній площині поділяємо позицію І. Мельничук [4, с. 7–9] стосовно того, що метою впровадження інтеракцій в освітній процес є створення викладачем таких умов, за яких студент сам здобуватиме знання і конструюватиме власну компетентність. Авторка доводить, що «при всій зовнішній імпровізації, творчому сценаруванні та режисурі інтеракції вона має відповідати комплексу вимог: загальнопедагогічних, технологічних, дидактичних, організаційно-технічних, психологічних, виховних, гігієнічних» [4, с. 7].

На основі узагальнення публікацій науковців [6; 7] нами було виокремлено практичні *переваги*, якими володіють інтерактивні технології, з огляду на процес формування фахової компетентності у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. А саме вони:

- по-перше, розвивають уявлення про майбутню професію;
- по-друге, стимулюють зацікавленість до освітнього процесу;
- по-третє, полегшують впровадження комунікативних й поведінкових норм на основі толерантності та емпатії;
- по-четверте, спонукають до усвідомлення усієї складності комунікації між усіма учасниками освітньо-виховного процесу у дошкільних установах;
- по-п'яте, сприяють вдосконаленню загальних та фахових компетенцій;
- по-шосте, мають позитивний вплив на саморозвиток студентів;
- по-сьоме, формують ціннісні орієнтації та життєві установки.

У ході дослідження виокремлено психолого-педагогічні *ознаки* інтерактивних технологій, що відіграють вагомую роль під час

формування фахової компетентності у майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. Так, з методичної точки зору до головних ознак належать: науковість, оптимальність, повторюваність процесів та ефектів, використання інноваційних засобів, раціональна організація освітнього середовища, інтегративність, достовірне оцінювання результатів навчальної діяльності студентів.

Акцентуємо увагу ще на одному методичному чиннику, а саме розкриємо перелік *функцій*, які виконують інтерактивні технології. Зокрема ми встановили, що до функцій інтерактивних технологій науковці, найчастіше, зараховують такі, як формування умінь і навичок самостійної роботи, розвиток творчих здібностей, формування особистої свободи та розкритості, поліпшення психолого-педагогічного клімату, розвиток товариських взаємин і взаємодопомоги в колективі. Отже, у цьому контексті, як засвідчує аналіз педагогічної літератури [1; 5], інтерактивним технологіям притаманні такі функції, як: навчальна, виховна, розвивальна, комунікативна, релаксаційна. З'ясовано, що задекларовані функції інтерактивних технологій в освітньому процесі професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів можуть реалізовуватися одночасно. У нашому баченні найактивніше під час формування фахової компетентності майбутніх вихователів варто робити акцент на комунікативній та розвивальній функціях.

У методичній площині нами були враховані напрацювання Р. Гуревича, І. Дичківської, М. Кларіна, А. Нісімчук, Г. Селевка про те, що інтерактивні технології володіють конкретними *властивостями*, які варто брати до уваги під час формування фахової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. До найбільш вагомих властивостей відносимо: ефективність, діагностичність, візуалізованість, відтворюваність.

Таким чином, формування фахової компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти можна суттєво вдосконалити на основі використання інтерактивних технологій. У методичній площині інтерактивні технології мають суттєві переваги перед традиційними, володіють конкретними ознаками, виконують функції та мають властивості.

Література:

1. Гузев В. В. Образовательная технология: от приема до философии. М. : Сентябрь, 1996. 112 с.
2. Лихачев Б. Т. Педагогика. Курс лекций: Учебное пособие для студ. педагогических учебных заведений и слушателей ИПК и ФПК. М. : Прометей, 1996. 452 с.
3. Мельник В. В. Інтеракція в освітньому процесі: технологія організації // *Управління школою*. 2006. № 13. С. 15–34.

4. Мельничук І. М. Інтерактивне навчання у системі педагогічних технологій вищої школи. *Професіоналізм педагога в контексті Європейського вибору України* : зб. статей за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф. (18–20 вересня 2008 р., м. Ялта). Ялта : РВВ КГУ, 2008. Ч. 2. С. 15–19.

5. Підкасистий П. И., Хайдаров Ж.С. Технология игры в обучении и развитии. М. : Рос. пед. агентство, 1996. 268 с.

6. Підласий І. П. Практична педагогіка або три технології : Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти. К. : Видавничий Дім «Слово», 2004. 616 с.

7. Романюк І. М. Використання ігрових технологій у вищій школі. *Вісник Національного університету оборони України* : зб. наук. праць. К. : НУОУ, 2013. Вип. 6 (37). С. 131–136.

МОДЕЛЮВАННЯ АКТУ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА ЯК ЗАСІБ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Бодрова І. О.

*аспірантка кафедри теорії та технології соціальної роботи
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
м. Київ, Україна*

В умовах соціально-економічної кризи, яка склалася в Україні, зростає усвідомлена потреба в кваліфікованих соціальних працівниках. З точки зору багатьох дослідників, перспектива ефективного розвитку таких професіоналів тісно пов'язана з процесом професійного самовизначення.

Актуальність теми обумовлена тим, що система професійної підготовки майбутніх спеціалістів недостатньо спрямована на формування спеціаліста як особистості і професіонала з певним набором особистісних якостей, цінностей, знань, умінь та навичок. У зв'язку з цим потребують подальшого опрацювання методи та технології створення ефективних педагогічних шляхів і засобів формування професійного самовизначення майбутніх соціальних працівників.

Майбутній соціальний працівник, вступаючи на цей професійний шлях служіння інтересам суспільства, робить вибір, що формує його подальшу долю як людини й члена цілого ряду спільнот. Те, наскільки цей вибір є свідомим та співпадаючим з базовими уявленнями про себе, обрану професію, суспільство та особливості його функціонування, і є запорукою подальшого особистісного та професійного розвитку

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>